

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih DÖNMEZ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük'ün 96'ıncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

Ocağında işçi ölümleri art arda yaşanan, Soma örneğinde olduğu gibi toplu katliamlara ve Aydın Çine örneğinde olduğu gibi ölümcül meslek hastalıklarına sebebiyet veren maden şirketleri ve sahiplerinin hiçbir şey olmamış gibi maden işletmeye devam edebilmeleri cinayete teşebbüs olarak görülmelidir. Türkiye'de maden şirketleri katil maden şirketlerine dönüşen faaliyetlerini aymazlıkla sürdürebilmekte, mevzuat gereği kapatılan madenler dahi fiilen faaliyetini sürdürebilmekte, meslek hastalıkları görmezden gelinmekte ve ilgili bakanlıklar maden şirketlerinin işledikleri suçlara mütemadiyen göz yumarak cezasızlık politikası izlemekte bu nedenle de yaşanan ölümlerin eşit derecede sorumlusu olmaktadır.

İktidar 301 madencinin yaşamını yitirdiği Soma faciasından, 16 işçinin yaşamını yitirdiği Şirvan maden faciasından ya da 18 madencinin katledildiği Ermenek maden faciasından ders çıkarmadığı devam eden madendeki iş cinayetlerinde görülmektedir.

30.01.2020 tarihinde Zonguldak Kilimli'de bir maden ocağında meydana gelen göçükte mahsur kalan işçiler Sabahattin Kalaycıoğlu ve Murat Ovaz yaşamını yitirmiştir. Bu kaçak ocağın 80 gün önce mühürlenmesine rağmen kaçak olarak çalıştırılmaya devam ettirildiği basında yer almıştır.

Yine Bursa'nın Harmancık ilçesindeki krom madeninde, 2 gün arayla yaşanan ve 2 işçinin ölümüyle sonuçlanan iş cinayetleri maden ocaklarındaki vurdumduymazlığa, insan yaşamına zerrece saygı duyulmamasına, yasa ve yönetmelikleri hiçe sayma cüretine başka bir örnek

olmuştur. Bursa'nın Harmancık ilçesindeki krom madeninde bulunan kuyularda yaşanan iş cinayetlerinde; Yaşar Cekel (50), nakliye için kullanılan asansörün boşluğuna düşerek hayatını kaybetmiştir. Yine aynı maden ocağında başka bir kuyuda önceki gün, Seydi Coşkunca (40), gündüz vardiyasına başlamak için asansöre bindiğinde iddiaya göre, asansörde bulunan su borusu yerinden koparak, Coşkunca'nın başına çarpması sonucu yaşamını yitirmiştir. Alınması gereken tedbirler mevzuatlarda mevcut olduğu halde işçilerin basit tedbirler alınmadığı için ölmesinden sorumlu olanlar sadece işletmeler değildir. İlgili bakanlıklar da en az işletmeler kadar sorumludurlar.

Yine Aydın Çine'de maden ocakları iş güvenliği önlemlerini almadıkları, mevzuata uygun çalışmadıkları için işçiler Slikosiz hastalığına yakalanmakta, akciğer filmi çekildikten sonra hastalık görülen işçiler türlü bahanelerle işten çıkarılmaktadırlar. Bu suça da ilgili Bakanlıkların göz yumduğu, işçileri korumak için yetkilerini kullanmadıkları görülmektedir.

Bu bağlamada;

- 1- Yukarda adı geçen işçilerin ölümünden sorumlu maden ocakları hakkında son 2 yılda Bakanlığınızca ne tür işlemler yapılmıştır?
- 2- Söz konusu ölümlere sebep olan maden ocaklarının ve şirket sahiplerinin cezasız kalmamaları için Bakanlığınız ne tür önlemler alacaktır?
- 3- Maden ocağında önlem almadığı için tek bir işçinin dahi ölümüne ve slikosiz hastalığına yakalanmasına sebep olan maden ocağı sahiplerine ruhsat verilmemesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?
- 4- Faaliyeti durdurulan maden işletmeleri nasıl oluyor da aylarca faaliyetine devam edebiliyor? Maden işverenleri 'Mevzuata takılmayın, çalışmaya devam edin' şeklinde bir güvenceye mi sahiptir?
- 5- Söz konusu ocağın mühürlenmesinin üzerinden 2 ayı aşkın bir zaman geçmiş olmasına rağmen bütün bu süre boyunca faaliyetine devam etmesi neden engellenmemiştir?
- 6- Yasal şartlar bulunmadığı halde faaliyetine devam eden ocak sahipleri ile danışıklı dövüş içerisinde olunduğuna ve kaçak madenlerin fiilen çalışmasına yetkililerce göz yumulduğuna yönelik iddialar araştırılacak mıdır?
- 7- Çalıştırma ruhsatı olan ocakların denetimi ne sıklıkta ve kimler tarafından yapılmaktadır?
- 8- Ocağı kapatılmış şirkete ait kaçak ocaklara elektrik v.s. türü donanımların bağlanması, elektrik vb. tüketimlerinin yapılıyor olması ve çıkarılan maden ürünlerinin, faturalarının piyasada dolaşması nasıl mümkün olabilmektedir?

- 9- Maden ocaklarında iş cinayetlerinin, toplu işçi katliamlarının, ölümcül meslek hastalıklarının ve kazaların önlenmesi için bilimsel ve teknik yatırımların yanı sıra, örgütlenmenin, sendikalaşmanın, grev hakkının önündeki fiili engellerin kaldırılması yönünde Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 10- Maden ocaklarında çalışma koşulları ile birlikte çalışanların sosyal ve ekonomik yaşamlarının da iyileştirilmesine yönelik Bakanlığınızın yapmış olduğu bir çalışma var mıdır?
- 11- Atandığınız tarihten Şubat 2020 'ye kadar Bakanlığınızca üretime kapatılan maden ocağı sayısı kaçtır.
- 12- Atandığınız tarihten Şubat 2020'ye kadar yaşamını yitiren, yaralanan ve meslek hastalığına yakalanan maden işçisi sayısı kaçtır?